

*Jabier Esnaola Akarreta*  
*Pasaia, Gipuzkoa (1939)*

Jabier Esnaola

## Aurkibidea

## Biografia

Jabier  
Esnaola

Buenavistan jaioa, Donostiako Udalari dagokion eremua izan arren Pasaí Antxon egin du bizimodua umetatik. Ama Nafarra zuen, Ultzamakoa, eta aita, berriz, Irungoa, Behobiakoa; portuan egiten zuen lana, karga-deskargan. Bi senide ziren. Mojen ikastetxean ikasi zuen Jabierrek, eta ondoren Recaredo Vesga maisuaren eskolan. Euskara zuten etxeko hizkuntza, nahiz eta inguru ia erabat erdaldunean bizi. Errezildar batekin ezkondu zen, eta lau seme-alaba izan zituzten. Buenavistatik Eskalantegi kalera joan ziren bizitzera. Jabier euskal giroa pizten saiatu da beti, besteak beste Euskal Jaiak antolatuz eta panderoa joaz.

## Zintak

### PAS-041

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2016-02-09

- **Iraupena:** 30 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

## PAS-042

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2016-02-09
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

## Pasarteak

### 1. Ama nafarra, aita Irungoa.

- **Erref:** PAS-041/002
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:00:49. **Bukatu:** 00:01:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

#### Laburpena:

Ama nafarra zuen, Ultzamakoa. Aita Irundarra. Buenavistan bizi ziren aitaak portuan egiten zuelako lan.

### 2. Eskalantegi kalea, berezia

- **Erref:** PAS-041/003
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:01:21. **Bukatu:** 00:04:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Herria, azpiegitura
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

#### Laburpena:

Bera jaio zenean Buenavista Altza zen, ondoren Donostiak erosi zuen. Eskalantegi kaleko bizilagunek udala Donostian daukate, baina bizimodua Pasaian egiten dute lan. Eskolara Pasaiara etortzen zen.

### 3. Udaletxeak Antxo bazterturik

- **Erref:** PAS-041/004
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:04:02. **Bukatu:** 00:05:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Herria, azpiegitura
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

#### **Laburpena:**

Umea zenetik asko aldatu da Antxo. Betidanik baztertu du udaletxeak. Luzuriagak hondakinak errekaratzen zituen. Lana eta jendea besterik ez zegoen Antxon. Luzuriagan hiru mila bat lagun.

### **4. Lantegian bertan zegoen ikastola**

- **Erref:** PAS-041/005
- **Iraupena:** 0:02:52. **Hasi:** 00:05:35. **Bukatu:** 00:08:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### **Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Euskara
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

#### **Laburpena:**

Umea zenean kanpotar jende asko egoten zen hemen: galiziarrek, Estremadurakoak, nafarrak... Euskara beraz ez zegoen presente, bere gurasoei esker ikasi du euskara. Ondoren ikastolan ere ibili zen, lantegian bertan jarri baitzuten. Seme-alabek ere euskara etxean ikasi dute. Debekaturik zuten etxean erdaraz hitz egitea.

### **5. Etxean euskara irakastearen arduradun**

- **Erref:** PAS-041/006
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:08:27. **Bukatu:** 00:09:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### **Gaia(k):**

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Euskara
- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

#### **Laburpena:**

Ikastolen alde dago, baina seme-alaben eskolarizazioan oso berriak ziren ikastolak. Horregatik euskara irakastearen ardura berak hartu zuen.

### **6. Etxean erdara debekaturik**

- **Erref:** PAS-041/007
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:09:03. **Bukatu:** 00:10:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### **Gaia(k):**

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Euskara
- Euskara » Euskararen egoera

**Laburpena:**

Umetan Buenavistan ez zegoen ia euskaldunik. Pasai Antxon ere gutxi, kanpoko jendearekin euskaraz lantegian baina bertakoekin ez. Etxean debekatuta zuen erdaraz egitea. Aita Irundarra zen, Urdanibiakoa. Hipikako etxekoa.

**7. Antxon tailer txikiak nagusi**

- **Erref:** PAS-041/009
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:10:38. **Bukatu:** 00:12:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa
- Ekonomia eta industria » Lantegiak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

**Laburpena:**

Antxo portua eta trena lotuz sortu zela uste du. Tailer asko zegoen, enpresa asko. Baina kaleek berdin-berdin jarraitzen dute. Tailer txikiak ziren nagusi.

**8. Industria gehiago bizilagunak baino**

- **Erref:** PAS-041/010
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:12:28. **Bukatu:** 00:14:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Lantegiak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak
- Ekonomia eta industria

**Laburpena:**

Jendea lanera etortzen zen Pasai Antxora. Portua eta Luzuraga nagusi ziren, baina tailerretan ere lan asko zegoen. Industria gehiago zegoen bizilagunak baino.

**9. Portuko janaria etxera eramaten zuten langileek**

- **Erref:** PAS-041/011
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:14:40. **Bukatu:** 00:15:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian
- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa
- Ekonomia eta industria
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

**Laburpena:**

Portura denetatik ekartzen zuten: azukrea, tipulak, platanoak, arroza... Langileek ere etxera eramaten zuten ahal zutenean, zuloxoak eginez, zakuak puskatuz...

## 10. Pasaiaiko portua: Trintxerpetik Pasaia

- **Erref:** PAS-041/012
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:15:58. **Bukatu:** 00:18:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

### Laburpena:

Portuak sarrera Buenavistan zuen. Portuko zatirik handiena Trintxerpetik Pasai Antxorainokoa zen. Antxotik San Juanera egunero zebilen txalupa. Aita oinez joaten zen lanera portura.

## 11. Kontrabandoa: portutik herrira

- **Erref:** PAS-041/013
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:18:00. **Bukatu:** 00:18:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

### Laburpena:

Piezak, irriak... ere ibiltzen ziren portuan. Kontrabandoa ere egiten zen. Garaian garaikoa zekarten portura. Erlojuak ere ekartzen zituzten, eta kontrabandoan saltzen zituzten herrian.

## 12. Trintxerpera zinemara

- **Erref:** PAS-041/014
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:18:54. **Bukatu:** 00:20:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak
- Aisia
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Kultura » Zinema

### Laburpena:

Itsasorako bidea zabalik zegoen beti. Trintxerpera zinera joaten ziren, eliza azpian zegoen. Hamar zentimotan barre egiteko filmeak ikusten zituzten. Hara joateko portutik joaten ziren.

## 13. Serafin apaiza eta Trintxerpeko zinema

- **Erref:** PAS-041/015
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:20:19. **Bukatu:** 00:21:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Aisia
- Aisia » Kultura » Zinema

**Laburpena:**

Pasai Antxon ere zinea bazegoen: Cine Moderno. Trintxerpen umeentzako denbora pasa jartzen zituzten filmeak, Antxon berriz ez. Serafin apaiza zen Trintxerpeko zinearen arduraduna.

**14. Gaztetan egunero igeri egitera**

- **Erref:** PAS-041/016
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:21:01. **Bukatu:** 00:24:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia
- Aisia » Kirola » Uretako kirolak

**Laburpena:**

Arrantzan ez da inoiz ibili, baina jende asko ibiltzen zen portuan. Igeri egiten zuen egunero afizioz. Bere kabuz ikasi zuen igerian. Lagunekin joaten zen. Karramarroak harrapatzen ere ibiltzen ziren, burdin batekin.

**15. Etxean dutxarik ez zuten**

- **Erref:** PAS-041/018
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:25:08. **Bukatu:** 00:27:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

**Laburpena:**

Bi pisuko eraikina zen haien etxea, eta sei etxebizitza zituen. Ura eta argia bazituzten, baina dutxarik ez. Eskuz garbitzen zuten arropa etxean, ondoren makinaz. Sukaldea suaz pizten zuten, ondoren butanoarekin. Sua pizteko ikatza erabiltzen zuten

**16. Aitak egurra bizkarrean eramaten zuen etxera**

- **Erref:** PAS-041/019
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:27:49. **Bukatu:** 00:29:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

**Laburpena:**

Aitak egurra bizkarrean eramaten zuen eta ondoren Jabierrek txikitu, sua egiteko.

**17. Maisua errepublikarra**

- **Erref:** PAS-042/001
- **Iraupena:** 0:03:33. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:03:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

**Laburpena:**

Anuntziatan ikasi zuen, monjetan. Ondoren eskola publikoetara joan zen. Adin ezberdinetako ikasleak elkarrekin egoten ziren gelan, maisua Recaredo Besla zuten, errepublikarra.

**18. Luzuriagan mekanikari**

- **Erref:** PAS-042/002
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:03:33. **Bukatu:** 00:05:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Burdingintza

**Laburpena:**

Gurasoek lantegi handi batean lan egitea nahi zuten, lan ziurra eduki zezan. Horregatik Luzuriagan mekanikari gisa hasi zen, hamalau urterekin.

**19. Lantegitik eskolara ikastera**

- **Erref:** PAS-042/003
- **Iraupena:** 0:03:17. **Hasi:** 00:05:06. **Bukatu:** 00:08:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

**Laburpena:**

Luzuriagako lan-baldintzak: bederatzi ordu egiten zuten lan, larunbatak barne. Beranduago txandaka egiten hasi ziren. Ondoren Donostian "artes y oficios" ikasten hasi zen. Bederatzi orduz lana egin eta ondoren bi orduz ikasi egiten zuen.

**20. Greba gogorrek luzuriagan**

- **Erref:** PAS-042/004
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:08:23. **Bukatu:** 00:10:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

**Laburpena:**

Luzuriagan greba mordo egiten zen. Politika kontuak, soldaten igoera, baldintza hobeak... eskatzeko egiten ziren. Behin tiroz jo zuten bere lagun bat greban.

**21. Hiru mila langile Luzuriagan**

- **Erref:** PAS-042/006
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:10:57. **Bukatu:** 00:13:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

**Laburpena:**

Luzuriagan hiru mila lagile inguru zeuden, baina lantegia itxi zenean 270. Denetarik egiten zuten bertan. Pixkanaka-pixkanaka funtzioak eta langileak gutxituz joan ziren. Gainbehera 1957 inguruan gertatu zen.

**22. Soldata altua Luzuriagan**

- **Erref:** PAS-042/007
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:13:19. **Bukatu:** 00:14:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

**Laburpena:**

Luzuriagako soldatak Euskal Herri mailan hirugarren altuenak.

**23. Hautsa eta zikinkeria lantegian**

- **Erref:** PAS-042/008
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:14:14. **Bukatu:** 00:16:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

**Laburpena:**

Txatarra erabiltzen zuten batez ere lantegian, eta ondoren funditu. Hautsa eta zikinkeria zen nagusi.

## 24. Dantzara herriz herri

- **Erref:** PAS-042/010
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:16:52. **Bukatu:** 00:18:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

### Laburpena:

Dantzara Errearteria, Irun, Igeldo, Hernani eta Donostiara joaten ziren. Pasai Antxon ere bazen, baina musikariek greba egin zuten eta jendea kanpora joaten hasi zen. Garraio publikoan edo oinez jotzen ziren.

## 25. Ligatzeko modua: dantza eskatzea

- **Erref:** PAS-042/011
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:18:16. **Bukatu:** 00:19:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

### Laburpena:

Neskak eta mutilak ez ziren koadrilan elkarrekin ibiltzen. Dantzan etab. elkartzen ziren, baina bestela ez. Ligatzeko modua dantza eskatzea zen.

## 26. Emaztea kafetegi batean ezagutu zuen

- **Erref:** PAS-042/012
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:19:29. **Bukatu:** 00:20:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak

### Laburpena:

Emazteak kafetegi batean egiten zuen lan Donostian. Hitz egiten hasiz ligatu zuen berekin. Andrea errezildarra da.

## 27. Mendizalea oso

- **Erref:** PAS-042/013
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:20:01. **Bukatu:** 00:21:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

**Laburpena:**

Mendira asko joaten ziren, gosaltzera batez ere. Pasai Antxotik bertatik oinez joaten ziren, igandero.

**28. Arropa dotorea jaiegunetarako**

- **Erref:** PAS-042/014
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:21:24. **Bukatu:** 00:22:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

**Laburpena:**

Arropa berezia zuten jai egunetarako. Gainontzekoa, denerako erabiltzen zuten. Igandero trajez eta gorbataz jantzen ziren, elizara eta dantzara joateko.

**29. Meza ondoren lanera**

- **Erref:** PAS-042/015
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:22:25. **Bukatu:** 00:23:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

**Laburpena:**

Mezetara ia igandero joaten ziren. Goizean goiz meza entzun eta lanera joaten zen askotan. Aste santuan ere berdin.

**30. Urtebeteteze data oker jaiotza agirian**

- **Erref:** PAS-042/016
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:23:29. **Bukatu:** 00:25:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

**Laburpena:**

Buenavistara ezkondu ziren, eta ondoren Eskalantegi kalera etorri ziren. Bi seme Buenavistan jaio ziren, beste biak Pasaian. Bera etxean jaio zen. Epaitegian bere urtebetetzea oker jarri zuten.

**31. Medikua Buenavistan**

- **Erref:** PAS-042/017
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:25:01. **Bukatu:** 00:26:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak

**Laburpena:**

Buenavistan zegoen medikua: "Martija". Bere kontsultara joaten ziren normalean. Oinez ibiltzen zen bera beti.

**32. Sendabelarrak**

- **Erref:** PAS-042/018
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:26:29. **Bukatu:** 00:27:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak

**Laburpena:**

Aitak sendabelarrak erabiltzen zituen: pareta belarra eta azeri buztana. Berak biltzen zizkion. Azeri buztana txiza hobeto egiteko zen. Pasma belarra ere erabiltzen zuten, infekzioentzako.

**33. Gazteek umei pilota lapurtu**

- **Erref:** PAS-042/019
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:27:42. **Bukatu:** 00:28:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

**Laburpena:**

Mutil zaharragoek pilota kentzen zieten gazteagoei. Pilota, futbola etab. ziren bere ume-jolasak. Kaniketan ere ibili zen. Mendira joaten ziren, eta batez ere igerian ibiltzea gustatzen zitzaion.

**34. Alkate bat hiru barrutirentzat**

- **Erref:** PAS-042/022
- **Iraupena:** 0:00:14. **Hasi:** 00:30:51. **Bukatu:** 00:31:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

**Laburpena:**

Beti egon da alkate bat barruti guztientzat. Beti hiru barruti izan dira, orain, ordea, Trintxerpe ere batu zaio.

**35. Pasai Antxon baserririk ez**

- **Erref:** PAS-042/023
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:31:05. **Bukatu:** 00:31:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

**Laburpena:**

Pasai Antxok ez dauka baserririk, denak mugan daude. Garai batean padura baitzen Antxo, itsasoa.

**36. Jaunartzea zazpi urterekin**

- **Erref:** PAS-042/025
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:33:30. **Bukatu:** 00:34:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

**Laburpena:**

Moja eskola hasieran Romeral taberna parean zegoen, eta ondoren oraingo lekura mugitu ziren. Jaunartzea zazpi urterekin egin zuen, jaunartze txikia soilik.

**37. Kantuan eta prozesioetan**

- **Erref:** PAS-042/026
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 00:34:57. **Bukatu:** 00:37:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

**Laburpena:**

Elizak indar gutxiago duela orain dio. Jendeak pentsatuko zuenaren beldur bizi zen jendea. Oraingo apaizak ere ez dira lehengoak bezalakoak. Lau apaiz ezagutu ditu berak, kantuan ibili baitzen gaztetan. Prozesiotan ere ibili zen.

**38. Kantu eskean gabonetan**

- **Erref:** PAS-042/027
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:37:30. **Bukatu:** 00:38:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak
- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda

**Laburpena:**

Prozesioak duela hogeita bost bat urte desagertu ziren Antxon. Kantu eskean ibiltzen ziren gabonetan, baina Santa Agedan ez.

### 39. Olentzero umetatik ezaugutuz

- **Erref:** PAS-042/028
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:38:25. **Bukatu:** 00:40:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

#### Laburpena:

Olentzero umetatik ezagutu du, baina opariak erregetan jasotzen zituzten. Olentzero jesusen jaiotzari indarra emateko modua zen. Gizon moztarrotu bat zen Olentzero. Gabonetan jendea ez zen baserritarrez janzten, diru falta zela eta.

### 40. Panderoa jotzen bere kabuz ikasi zuen

- **Erref:** PAS-042/029
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:40:14. **Bukatu:** 00:42:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

#### Laburpena:

Panderoa jotzen bere kabuz ikasi zuen. Ezkondu ondoren hasi zen panderoa jotzen ikasten, hogeita bederatzi urte daramatza. Beti erromeria zalea izan da eta trikitia zein panderoa beti gustatu izan zaizkio.

### 41. San Ferminetan zezen arriskutsuak

- **Erref:** PAS-042/030
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:42:51. **Bukatu:** 00:44:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Zezenak
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

#### Laburpena:

Antxoko jaiak San Ferminak dira. Entzierroetako zezenak gogorrak ziren, 300 kilokoak. Behin bi lagun hil zituzten.

### 42. Festetan euskal jaiaren antolatzaile

- **Erref:** PAS-042/031
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 00:44:37. **Bukatu:** 00:47:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Herri-kirolak
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

**Laburpena:**

San Ferminetan dantza egiten zuten, euskal jaia antolatzen zuen Jabierrek. Herri-kirolak antolatzen zituzten. Elkarrekin bakoitzak zerbait antolatzen zuen, eta haien elkarrekin Arkupe lokotxak, soka-tira eta txingak. Herriarentzat antolatzen zituzten.

**43. Harri jasotzaileak Antxon**

- **Erref:** PAS-042/032
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:47:31. **Bukatu:** 00:48:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak
- Aisia » Kirola » Herri-kirolak

**Laburpena:**

<p>1979an hasi zen Antxoko euskal jaietan herri kirolak antolatzen. Errekarria Urumeatik ekarri zuten eta harri-jasotzaile mordoa inguratu zen.</p>

**44. Estropadak eta bertsolariak Pasaian**

- **Erref:** PAS-042/034
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:49:12. **Bukatu:** 00:51:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Aisia » Jai-giroa

**Laburpena:**

Estropadak asko bizitzen dituzte Pasaian. San Pedro eta San Juanen artean eztabaidak egoten dira. Inguruan bertsolaririk ez zegoen, orain bakarra. Urtero ekartzen zituzten bertsolariak jaietan: Lazkao Txiki, Azpilaga, Lasarte...

**45. Antxo asko euskaldundu da**

- **Erref:** PAS-042/036
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:51:34. **Bukatu:** 00:53:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Euskara » Euskararen egoera

**Laburpena:**

Lan handia egin da euskal mugimenduaren alde, ondorioz Antxo asko euskaldundu dela dio.

**46. Antxon taberna ugari**

- **Erref:** PAS-042/037
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:53:24. **Bukatu:** 00:55:03

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

**Laburpena:**

Taberna asko zeuden Antxon, bere kalean bertan sei zeuden. Portutik gertu zeuden tabernak jendez gainezka egoten ziren beti. Emakumerik ez zen tabernetan sartzen, orain berriz, alderantziz.

## 47. Elkartetean gizonezkoak soilik

- **Erref:** PAS-042/038
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:55:03. **Bukatu:** 00:56:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Taberna giroa » Elkarte gastronomikoak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

**Laburpena:**

Elkarte asko zeuden Pasai Antxon, mugimendu handia zegoen beti elkartetean. Orduan beti afariak gizonezkoen artean ziren.

## 48. Tabernetan aukera gehiago lehen

- **Erref:** PAS-042/040
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:57:15. **Bukatu:** 00:59:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

**Laburpena:**

Tabernetan orain baino aukera handiagoa zegoen.

**Ahotsak.eus**-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.  
*2025-11-21*

**CC-by-sa | Ahotsak.eus**  
Badihardugu Euskara Elkartea  
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar  
943121775 - ahotsak@ahotsak.com